

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVOPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hettön, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek: helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 10 frt. Félévre 5 frt. Negyedévre 2 frt 50 kr. Egy hónapra 1 frt.

Hirdetési díj: öt hasabos petitor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelenő hirdetéseknek leengedés történik.

Debreczen, május 8.

III. (H) Soha sem voltunk barátai a fanatizmusnak, a minthogy józanul, helyesen gondolkodni tudó, tisztességes ember nem is lehet.

Fájdalom, nem mondhatjuk ezt a politikai fanatizmusról is, s valóban jól mondják, hogy a politikának is hivatala van, mert a politikai vadkud ma a 19. század utolsó negyedében még mélyebb, leküzdhetetlenebb elkeseredést, gyűlöletet képes előidézni nem csupán az érdekek által egymással szemben állított népek, nemzetek és országok, hanem még a közös érdekek bíró, egy nyelvet beszélő, egy és ugyanazon istent egyformán imádó emberek között is, mint a minőt a vakhit, a középkor legsötétebb századaiban előidézni képes vala.

A politikai fanatizmus bár ép oly kevés jogosultsággal bír, mint a vallási fanatizmus, mégis azt tapasztaljuk, hogy elkeseredett ellenségséggel állítja szembe egymással az apát a fiúval, a testvért a testvérral, a jóbarátot a jóbaráttal. Átok ez mindenütt, de százszoros átok a magyar nemzetnél, mely pedig a multak tanúságai szerint már sokszor keservesen meglakolt a pártviszályokért, melyek kebelében folytonosan dúltak.

Átok fogta meg a magyart, hogy az soha együtt nem tart, mondja egy dal, s ugy látszik ezen átok alól még most sem tudunk szabadulni. Pedig itt volna az ideje. E tekintetben nem vagyunk messze a tizenkettedik órától. Ha észre nem térünk, mint oldott kéve hull szét nemzetünk. Pedig talán a világ egyetlen nemzetének sincsen oly égető szüksége az összetartásra, mint nekünk. Beélve idegen ajku elemek közé, kiknek érdekei súlypontja nem esik mindenben össze a miénkkel, a kik titkon és nyíltan oda gravitálnak, a hol a magok érdekeinek a mi érdekeink rovására remélnek bőségesebb kielégítést; — arra lennének utelva, hogy minden tekintetben összetartva, egymást megbecsülve, segítve, támogatva erősödjünk, hogy a ráuk minden bizonyonyal bekövetkező viharok, mint egészséges,

erős, ellentállásra képesített nemzet-testet találjanak együtt bennünket.

És e helyett mit mivel ez a jó magyar nép? Pártokra szét foszladozva, a helyett, hogy mint egy test, egy lélek küzdene teljes erejével a közös érdekek megvédésére, a helyett, hogy növelné a nemzet erejét, ellenállási képességét, elkeseredett, s következményeiben kárhozatos harcokat vív egymás ellen, melyben nincs irgalom, nincs kímélet, a féke vesztett pártidüh és szenvedély előtt.

Éz elkeseredett harcban saját sirját ássa meg nemzetünk, s így megkönnyíti azon természetes ellenségeknek feladatát, melyek a nélkül is régen ássák már sirját a magyarnak.

Nem jól van ez így, ennek előbb-utóbb a nemzet végrömlése leend következménye.

Hát nem volna képes a mi népünk, a mi nemzetünk arra, — hogy már egyszer megértse a tisztá, az önzetlen hazafiság óva intő szótait! hogy be lássa azt, hogy az idő, a boldogság számára csak az egymás iránti szeretet, a valódi, az igaz, a testvéri egyetértésben virul. A szeretet, az egyetértés épít és elevenít; a gyűlölet, a szeretetlenség rombol és öl.

És azok, kik az egyenetlenséget szítják, a szeretetlenséget magvát elhintik, a pártgyűlöletet a legmegvetendőbb eszközökkel terjesztik a haza polgárai között, ezek lennének hát a jó hazafiak, ezek lennének azok, kik a haza és nemzet ügyét s boldogságát munkálnák?

Nem, oh bizonyonyal nem, s minden becületlen honfink szent köteleseége ezek kaján ízelmei ellen teljes erejéből küzdeni s megakadályozni azt, hogy kárhözatos működésük vésteteljes vihart ne hozzon a nemzetre.

Ezen konkoly-hintők, ezen igazi ellenségei ellen a magyar nemzetnek küzdünk mi jelen cikksorozatunkban és nem azon ellentárral, melynek mint ilyenek meggyőződését ép anynyira tiszteljük, mint tiszteletben óhajjuk tartatni a magunkét, — s mi bizonyonyal bírnak a politikai érettségnek azon fokával, — mely minden-ében tiszteli a valódi nemes, hazafias meggyőződést, de a midőn ezt hiszik, ez nem kötelezhet bennünket arra, hogy néma hallgatással szemléljük azok gonosz indulatu törekvéseit, melyek végeredménye csak boldogtalanságot és kárhözatot fogna hozni hazánkra, nem zertinkre.

A harcokat tehát, még egyszer meggyejezzük, nem a más nézetben levő honfitársak, hanem azon izgatók és ámitók ellen indítottuk meg, kik a hazugság, a rágalom elvetemedett fegyvereivel rontnak neki mindannak a mi jó, üdvös és tiszteletré méltó, — s elvárjuk, hogy a ki magát hibásnak nem érzi, az szavaink súlyát és keserűségét nem fogja érezni és magára venni.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja.

A szerencse pillanata.

Írta: Hackländer F. W. ELSŐ KÖTET. Tizenegyedik fejezet. Világító mecsér.

„Mennyire örövendek, hogy itt valék, midőn ön uram ide jött. Szivem csordultig volt, és valóságos jötemény volt rám nézve, oly alkalival eszmét cserélhetni, ki engem még is értett. Vannak rokonsám, barátám, de ezek nem képesek fölfigyni helyzetemet, előtűk talán az, mi lelkeket marczagolja, nevétségnek is tetszik. — Ön azonban bizonyára megértett, mert ön okvetlen megérti és ismeri az emelkedettebb eszményt nyugtat nekem. Nemde, ön fiatal, előkelő és gazdag? —

„Köznapi fölfogás szerint“, adá feleletül Fernow ur sajátos szomszédjának, „csak ugyan rendelkezem mindazon javak fölött, melyeket ön felsorolt, és ha ezek az ön véleménye szerint képesítettek engem arra, hogy önnel tanácsot adjak, szivesen teszem. Tehát nyilatkozok.“

„Az említett tulajdonok közül én csak egyvel bírok“, mondá a másik kis vártat multán. Még ifju vagyok. Azonban ennek dacára volt elég bátorságom és erőm arra, hogy élet-pályát vívjak ki magamnak. Művész vagyok és ügyes, keresett fametsző valék, ezt most már szerénytelenség nélkül mondhatom, mert csak a k o l t a m. Egy közbejött szerencsétlenség következtében megmerevedtek jobb kezem ujjai, minél fogva egyéb foglalkozás után kelle látnom és én a fényképészetet választam. Minden kezdet nehéz és habár nem volt is sok megbízásom, fényképeim mindazonáltal dícsértettek és kifizetés volt jó névre szert lehetni. Ez különben mellékes dolog az ügyre nézve“, mondá pillanatonyi hallgatás után, „melyet illetőleg az ön tanácsát kérek meg: természet szerint azonban mégis föl kell említenem, hogy fényképészeti mesterségem jövődől-méből nemcsak anyámat tarttam el, hanem azt is remélém.“

„Ah! értem“, mondá Fernow, ki igen figyelmes hallgatója volt, „ama leány, kit ön szeretett, várva-várta üzlete gyarapodását.“

— A kiegyezés elintézése — kilátás van rá, hogy — 3 hét alatt lehetséges lesz, és ezáltal nemcsak a provisorium meghosszabbításának szükségessége, hanem a közös kiadások quozaszerű felosztása tárgyában fenforgó nehézségek is elenyéznek. A két kormány most hatádk nélkül a kiegyezési törvényjavaslatok törvényhozási tárgyalását fogja sürgetni, úgy, hogy ezen esetben csak az országos budgetre vonatkozó új egy havi indemintás megzavazása lesz szükséges, és a delegatiónk azután május végével összeülnek, miután a közös költségek ugyis megzavazták az első félvére.

— Rövid hírek. Miletics felségárusási pörében, a legfőbb ítélőszék ma hoz ítéletet. — A párisi közkiállítás máj. 2 kán 36,000, 3-án pedig 24,500 egyén látogatta meg. — Cattaroból érkezett távirat szerint egy montenegrói egy osztrák őrt lövéssel megsebesített. — Azon hír, mintha Széll Kálmán pénzügyminiszter a bécsi alkudozások folyamán leakart volna közölni, alaplaton koholmány. — Stourda a román senatus tagja jelenleg Budapestben időzik. Tegnap a képviselőházban volt. — Mihály orosz nagyherczeg leányát Anastasiát, közelebb jégyezte el Frigyes Ferencz mecklenburg schwerini trónörökös.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése, május 7-én. — Elnök: Ghyezy; jegyzők: Beöthy, Molnár Orbán.

A miniszterek közül jelen vannak: Tisza, Széll, Perczel.

A pénzügyminiszterium költségvetésének részletes tárgyalásában, a címek legnagyobb részben vita nélkül elfogadtattak.

A kocsis és kádónál Péchy Manó elfogadásra ajánlja a pénzügyi bizottság határozati javaslatát, mely elfogadtatik. — Németh Albert az adóvegrehajtás drákok szigora ellen szólal fel. — Széll Kálmán pénzügyminiszter megjegyzi, hogy a végrehajtások a törvény hatálya alá tartoznak. — Vidovich Ferencz tagadja mintha a miniszter állításai alaposak lennének. A szabócsiaknak is adóengedést ígért mégsem adta meg, nem kell neki hinni. — Simonyi E. határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a vadászfégyverek adója megszüntetendő, az engedélyek pedig 12 ftról 5 ftra szállítottatnak le. — Szalay Imre pártolja Simonyi intencióit, mert a puskaipar jelentékenyen hanyatlott. A ház Simonyi indítványát megelőzi. — Széll K. indítványára azonban, a bélyegvedelméből várható előirányzatot 300,000 ftrral leszállítja.

A jogilletéknél Lichtenstein József, a dohány jövedelmén Csataár Zs. és Németh A. szólnak fel; e felszólalásokra Széll K. válaszol. A tárgyalás tovább foly.

A kiegyezés.

Az Ausztria és Magyarország között fenn forgó ügyekben, a kiegyezési tárgyalások alkalmával — mint a „P. L.“ írja — következő megállapodások történtek:

A bankkérdésben a czimkérdést, a bank-hivatalnoknak a vizsgálo bizottságával szemben való vetőjogát, a kormányváltók eskomptörzsát, a hivatalnokok felfüggesztését s az osztályok kelle elintézni. Megállapodás az „osztály-magyar bank“ czimben történt; a hivatalnokok vetőjoga, Magyarország hosszas vonatkozása dacára, fenn maradt; a kormányváltókra vonatkozólag az osztrák képviselőház határozata fogadtatott el; a Magyarország által az igazgatóság számára követelt abbeli jog, hogy a hivatalnokokat felfüggeszthessék, elvetették; a 7%-os osztalék, valamint az urakháza bizottságának azon közvetítő javaslata, mely szerint az alkormányzók a bank hármas kijelölése alapján neveztesse ki, elfogadtattak. — A

pénzügyi és iparvámokra vonatkozó eltérések is kiegyenlítették. Magyarország beleegyezik a petroleum 3 ftrós vámjába, ellen nyuszik a kávévám 24 ftr. marad. — Az iparvámokra vonatkozólag: Jute-fonalakra vonatkozólag Magyarország elfogadta az 1 fr. 50 krt; gyapotfonalakra vonatkozólag: finomaknál megmarad a képviselőház által elhatározott 60 és 90 tétel, ugyintézen legfinomabbaknál is. — A 100 szám felett Magyarország elfogadja a 150 ftrót, ellenben tarifatechnikai tekintetből durva fonalra vonatkozólag új tételt kell felvenni, 50. szám alatti cikkek fonalból 50, 60 és 80 ftrral vámoltnak, a szerit a mint nyers, fehérített, vagy nyomott árukról van szó. Végül Magyarország elfogadta a képviselőház által a kocsiderekre vonatkozó határozatát is, ellenben a gyapju áruk tételéhez meggyejezték tételt, mely szerint 3—600 gramm súlyu, pamutszerű áruk, kendő féle szövetekben s minálzat nélkül az 5 ftrós tételből 5% leengedésben részesülnek. Ehez járul, minden félreértés kikerülése czéljából annak pontos meghatározása, mi értenő kendő féle szövés alatt. A bevezető törvényben ki lesz mondva, hogy a 2 ftr alatti vám is aranyban fizetendő.

Lloyd szerződés. A flume-liverpooli vonal feladatit, ugy hogy a statusquo megmaradjon; a keleti (levantini) vonalak közös számla szerint a kelet-ázsiaiak ellenben csak osztrák számlára fognak subventiót kapni; pénzügyileg ráuk nézve egyenlő lesz a helyzet.

Szavazás: A képviselőház 5, 6, 7 fok nyeredéket 10 kr adóttel és 1882-től imperatív terményadót határozott. A felsőház törölte az imperatív terményadót s 4 1/2, 5 1/2 és 6 1/2 fokot 10 krral szabott ki. Magyarországnak csak 4, 5 és 6 fok volt 10 krral. — Minthogy a magyar felsőház hozzájárulása dacára a mi felsőházunk határozatát Magyarországon lehetetlen elfogadtatni, abban történt megállapodás, hogy a fok ugyan 4, 5 és 6 legyen, 10 kr helyett 11 krra emeltesék az adótelet, a mi pénzügyi érdekünk ez által jobban meg lesz védve, mint a felsőházi határozat által. A mai adóhoz viszonyítva igen jelentékeny adófelélemelés lesz a melasse égetőknek, litzes anyagból égetőknek és másokéknak. A restitúció pátkánál nagyon jelentékenyül változik; de ha az új visszatérítési mód életbe lép, akkor mi ez által nem érintünk, hanem Magyarországot, mely a szeszkitételben kiváló részt vesz.

A restitúciókra vonatkozólag általában, újlag megegyezés történt a két kormány közt arra nézve, hogy a quota deputatiónak átadott előterjesztéshez igazsádjának. A mi oldalunkról ezt alig lehet visszautasítani, mert magunknak is el kellett ismernünk azt, hogy a restitúciót a jog és méltányosság szerint javítani kell, következetesen a quota is mint eddig 30.70%-sól fog megállapítani a 2%-os praecipuummal Magyarország terhére.

Végre különbség volt a 8-ik cikkhez tartozó pótcikkkel a levantini pályákat illetőleg. Az a fog maradt.

Budapest, május 6. 1878.

II.

Mig elként Oroszország külpolitikai viszonyait következtében tapasztalni kénytelen, hogy hadserege és pénze háboru nélkül is fogy, s hogy az angol határozott fellépés következtében change-i Európazserezt rá nézve sajnálatosan megváltoztak, szövetségesei vagy ellenségei, vagy tehetetlen jóakaróiá lettek, addig másfelől Németország vette fontolóra azon rá nézve kellemetlen helyzetet, melyet a muszka politika pártolása által magára nézve teremtett az által, hogy a feltételekesség Európa déli és nyugoti kormányait közelebbi érintkezésbe és egyetértésbe hozta egymással. Az európai egyensúly — a moloch — mely már milliókat emészttel fel pénzben és emberben az 1870—71. és 1877-iki hadjáratok által nem enyészett el, nem töröltetett el a föld színéről, mint a két északi há szövetségesség óhajtotta volna. A mint monarchiának észrevette, hogy a

három császárszövetség rá nézve csak hátrányokat teremt, de előnyöket nem nyújt, — a halva született eszmét feladta.

E szövetségnek különben is a világ elébe tart célja Európa békéjének fenntartása lett volna.

Hogy e célt miként igyekezett elérni, mutatják a keleten két év óta folyton tartó véres háborúk.

De e két év megismertette egyuttal amatervbe hozott, de a valóságban nem létezett szövetség célját is, melynek felismeréséhez nem kellett valami különös állambölcsesség.

E szövetség eszméjének feladásával kezdődött monarchiának az adott politikai viszonyok között — legtöbb sikerrel kecsegtető szerepe, mely abban állott, hogy magatartásával a súlygyanban arra billentette a mérleget, merre a jog és igazság létezett.

Senki se vonhatja kétségbe, hogy a fenyegető körülmények, valamint Ausztria-Magyarország kül- és belpolitikai, valamint pénzügyi viszonyai között a legheylesebb a mit tehetett, csakis ez volt.

Pénz nélkül háboru folytatni nem lehet, addig pedig, míg a czél elérésére más körülmények és eszközök felett rendelkezik a kormány, valóságos esztelenség.

Hogy a külügyminiszter azon többször megújított biztosításai, miszerint a birodalom érdekeinek megsértését nem tűri és nem enged, nem üres szavak voltak, mutatja ama körülmény, hogy a sanstefáni szerződésnek monarchiánk érdekeit is érintő, korlátozó, vagy veszélyeztető pontjai máig sincssek végrehajtva vagy szentesítve.

Igaz, hogy Bulgária a szerződés által ezen az északi medvének szánt falat, kénytelen tanulja a muszka gazdálkodásnak, de a mint az onnan érkező felkeltési hírek igazolják, algha helyes eszköz lesz ez azon tartományok népeit az orosz annexio eszméjének meggyerni. Tény az, hogy például Oláhországban számtalan véres csata, vesztegetés fordított milliónyi pénzösszeg se lett volna képes azon rák nézve örvendetes fordulatot létrehozni kormány és nép hangulatában, a mely ott jelenleg is tényleg uralkodik.

Azt hiszik, hogy lassan-lassan így leend ez más helyen is, s ez mindenesetre szebb is, hasznosabb is, mint az oroszok politikája, mert ennek követésére temérdek áldozat kívánatlik, s minhelyt az áldozatok viselésében legjobb erejét kimeríti valamely hatalom, a kivívott siker ködöként szétfoszlik és nem marad más, mint a kölcsönös gyűlölet és a mult átkos emléke. — Hogy ilyen kapcsolak fűzünk magunkhoz tartományokat, azt hiszem egy komolyan gondolkodó politicus sem óhajja.

A mi a jövőt illeti, természetesen az emberi számításom kívüli áll, mint ezt sajnálatl kénytelen tapasztalni a mindenható orosz cancellár is, kinek állását az események fejlődése szerlelett megintatta.

Hogy a nyugoti hatalmak véres csaták nélkül célt fognak-e érni, azt nem lehet tudni, de az kétségen kívül áll, hogy Oroszországnak engednie kell, mert különben — egybevetve kül és bel viszonyait, csaknem határozottan lehet számára megjósolni a magát felújta béka szomorú sorsát.

Sokkal inkább megzavarodtak az újabb időben pénzügyi és belpolitikai viszonyai — mint erre több rák nézve örvendetes példát olvashatunk — mintsem jelen helyzetét sokáig fentarthatassa.

A mozgalom, melyet saját birodalma kebelében maga a kormány iszapolt, hogy Európa közvéleménye előtt igazolva legyen, s melyet eszközül akart felhasználni — oly méreket öltött, hogy a czár birodalmának hatalmas kormányához közel áll hozzá zsarnok uralkodójával egyetemben, hogy ő maga lesz kénytelen a mi-hilista és pánszláv mozgalmak s tendenciák kezében eszköze alacsonyulni.

Ki mit keres megtalálja! Nekünk legkevésbé van okunk az orosz birodalom és kormányzat roskadozó állapotán könyveket hullatnunk, nagy elégtételt szolgálatnunk, hogy van nemezés, hogy népek ugy

telenül tevék, — hogy ez ügyről ön előtt szöleik.“

„És ha testvérem volna is,“ — viszonzá Fernow komolyan, — „én, miután titkát rám bízta — az ön pártján maradtam. Azonban ne aggódjék, én Wenden bárót ismerem, sőt ő közelről ismerősem és így azon helyzetben vagyok, hogy önnök szolgálat tanácsával. Csak arra kell ön kérnem, hogy egészen tartózkodás nélkül nyilatkozzék és ne hallgasson el előttem a legkisebb dolgot sem, mi ez utóbbi napokban történt.“

Es a fényképész egy cselekvék. Azonban elbeszélése mindig csak egyetlen pont körül forgott, hogy t. i. a leány az ablaknál állott, a férfi hasonlónak — és hogy némajeleket váltottak. Midőn azonban elbeszélésében a leány sikerült arczképéről is szóit és említett tett azon két ur egyénről, kik olyan titkosztas módon járta nála, a kapitány figyelmé, mely eddig csak a fiatal ember iránti részvétlét fogva volt oly érde, egész más irányban terelődött. Előbb félrészlesek körütekintést, azután egészen oda hajott a fiatal emberhez, hogy ennek elbeszéléséből egyetlen szót se szalaszson el.

(Folyt. köv.)

Bászler Lajos, jegyző.

mint egyesek alá vannak vetve az örök igazság és jog hatalmának.

Hogy a mindenható orosz cancellár rebesgetett visszalépése a birodalom jelen szorongatott állapotában egybe függ-e azon el nem odázható gondolat, miszerint a helyzetet az ő bölcs politikája teremtette, nem tudjuk, de a valószínűség látszatát magán viseli, s hogy eltávolításával eszközök akar-e saját számára teremteni, melyekkel illendően visszavonulhat a már maga által is megcsókolt eredmények elöl, nem tudjuk, a legközelebbi napok meg fogják mutatni.

Egy azonban bizonyos, és ez az, hogy akár visszavonul Oroszország a maga jó szándék, akár nem, azon tapasztalat mellett, miszerint korántsem úgy veszedelmes ellen mint a minőnek hittük, de még annyira se, mint a minő volt, visszavonulása bizonyos, s bár felette kár lenne a kiomló vérért, melyet kényserítéssel feloldani kell, még is jobb kedvet nézünk a háború elé most — ha az elkerülhető nem lesz — mintha a czél elérésére az eddigi tapasztalatok nem nyújtottak volna oly biztos kilátást. D—A.

Politikai szemle.

— Andrassy gr. a 60 milliónyi hitel födözése ügyét, a hét folyamában szándékozik sürgetni, mert a „P. L.” bécsi levelezője szerint Ringelsheim altbornagy, erdélyi hadparancsok szükségességét jelzette azon intézkedések megtételét, melyek az erdélyi határok katonai biztosítására vonatkoznak.

— Rómában most egy általános köztársasági congressus ülés. Cairoi és Zanardelli miniszterek Nicotera interpellációjára a parlamentben kinyilatkoztatták, — hogy Olaszország oly helyzetben van, miszerint a legkorlátlanabb szabadságnak engedhet tért, anélkül hogy veszélytől kellene tartania.

— Sir Northcote az angol parlamentbe védte a kormány azon intézkedését, hogy Európába indiai csapatokat bocsát és azt állítja, hogy a kormány az összbirodalom érdekében fogantott ezt az eljárást nem utközi a törvénybe. A többire nézve a kormány külpolitikai álláspontja változatlan és a keleti kérdés békés megoldását czélozza.

— Az angol világlap a „Times”, Schuwaloff Szt.-Pétervárra történt utazása feladatánul kívánja tekintetni, hogy az ottani cabinetet meggyőzze arról, miszerint Anglia Bulgáriát török kezében hagyni nem kívánja, hanem követeléseivel hogy a san-stefanoi szerződés egész terjedelmében teljesítsék a congressus elé, csak azt akarja kívinni, hogy azon elérések, melyet Oroszország kimondott és kijelölt akkor, a midőn a háborút Törökország ellen megkezdte.

— Oroszországi lapok azt sürgetik, miszerint az új orosz kölcsön Amerikában vétség fel, hol erre kedvező kilátások nyíltak.

— Herlik, hogy a törökök angol rendeltet 30 cserkesz zászlóalját szervezték. A san-ste-

fanoi főhadiszálláson e miatt nagy a megbotránkozás.

Sport.

— A pozsonyi lövészenyvek második napja máj. 5-én. — A clubji akadályversenyben, melylyel a futtatások kezdődtek, 3 lö indult, Comfortabel, gr. Eszterházy Miklós pejménje ért be, mint első. — Az államdíjat Blaskovics Ernő Kincsemje vitte el, gr. Henckel Prince Giles I. menje 2 ik. A handicapban 7 lö futott: első lett Berlik, hg. Eszterházy Pál e derek pejménje, — mely az államdíjban is első volt; 2-ik br. Springer G. Aumonier-je, 3-ik gr. Eszterházy Miklós Rudija. A Reiterclub-akadályversenyben 4 versenytárs között Lazaroni, Palko kap. menje első, gr. Kinsky Jenő Abernein (Hv.) kancaja 2-ik. Az akadályverseny gr. Eszterházy Mihály (nev. Schawal J.) Queen Bess-je nyerte meg, gr. Kinsky Zdenko Prince Gregoire-ja második. Kár hogy Taborit e versenyben elbukott.

Sorshuzás.

A braunschweigi 20 talléros sorsjegyek május 1-ki huzásán a következő sorozat-számok huzattak: 143, 474, 525, 531, 714, 748, 869, 870, 1185, 190, 251, 322, 420, 523, 576, 638, 6, 5, 2096, 246, 259, 419, 441, 537, 662, 879, 930, 3231, 527, 989, 4426, 478, 562, 912, 5321, 536, 927, 946, 973, 6282, 283, 334, 678, 738, 8, 4, 901, 7076, 203, 271, 321, 385, 669, 678, 703, 723, 943, 8030, 115, 455, 9219, 232, 255, 340, 366, 565, 567, 714, 849, 906 sz.

Irodalom.

— A közelebbi időkben már oly nagyon érzett hiányt szenvedtünk, Somogyi Ede Budapestben, egy „Magyar Lexicon” szerkesztéséhez fogott, mely tárhaza leendő az összes ismereteknek s fel fog ölelni mindent, ami a társadalmi életben kérdés és vita tárgyát képezheti. A mű, a mint az e tárgyban kibocsátott felhívásból látjuk, a külföldi irodalom ilyenmő legkiválóbb termékeinek jó tulajdonságait fogja magában egyesíteni; és a magyar viszonyokra különös tekintettel lesz, amennyiben mind azokat kik a közélet terén érdemeket szereztek magunknak s az összes magyar helyiségeket a legkisebb falutól kezdve hazánk fővárosáig, szemelgetve tartva az új terület beosztását s a legújabb statisztikai adatokat, — keretébe fel fogja venni. A mű 50 füzetre van tervezve, melyből havonként, 2 füzet jelenik meg. Egy ily füzet ára 30 kr.-ban van megállapítva. Megrendelhető minden könyvkereskedésben. E munkát, mely díóhéjba szorítva egész könyvtárakat foglal magában s úgy szólván az összes emberi ismereteket en miniature tartalmazza, a legmelegebben ajánljuk minden művelt ember figyelmébe.

Napi hírek.

— Patay István temetése ma d. u. történt meg a közönség általános részvételével. A gyászteremtés lefolyásáról, miután az lapunk bezártunk még nem ért véget, — holnap számunkban — fogunk részletesen megemlékezni.

— A központi választmány tegnap d. u. ülést tartott a városházánál, melyen az 1879-ik évi, országgyűlési képviselő választók névsorának kiigazítására az összejárt küldöttek, köztük legelőször Varga Lajos, Dobray József, Vecsey Victor, Kálmánchelyi Mór, Simonffy István. A II-ik vál. kerületben: Fáy Árpád, Szilágyi Károly, Hajdu Ignác, Tamássy Károly, Varga Károly. A III-ik vál. kerületben: Karap Mór, Czégely Ferenc, Csóka Sámuel, Komlóssy Arthur, Gyúgyei József. E bizottságok az összeírási munkálatokat még e hó folytán megkezdik, — miről azonban a közönség hirtelményileg is értesítve leendő.

— A lövészenyvet a jelen időben mult vasárnap kezdte meg működését nagyerdői lövöldéi helyiségénél. A tagok elég szép számmal jelentek meg s a fegyverek ropogása is elég sürű volt. Érdekesebb talájk a megemlékezésre, hogy az idén az első szegélyest Klekner Gyula tette.

— A holnap d. e. 9 órákor tartandó városi bizottsági közgyűlésre felhívjuk az illetők figyelmét.

— A kápláni és papi-vizsgák holnap veszik kezdetüket a collegiumban. Mindkét vizsgára igen szép számmal jelentek meg, — különösen pedig a segédlektori vizsgára, melynek letévével ezuttal 16 ifjú fog megbirkózni. Ugy a papi, mint a kápláni vizsgára jelentkezett ifjak föl. Révész Bálint püspök unal, a szokásos fátelgést ma déli 12 órákor tették meg.

— A szervező bizottság tegnap délután ülést tartott a városházánál.

— Vizsgálatok. Az 1877-8. iskolai évet bezáró vizsgálatok rende a debreczeni ref. főgymnasiumban. Eretréségi vizsgálatra jelentkezés végső határideje jun. 14. Irásbeli érettség vizsgálat jun. 17., 18., 19. Mellékantargyakból (rajz, ének, írás, torna, gyorsírás) jun. 20. VII. és VI. oszt. vizsgálat 2 külön helyen, egész napon át jun. 21. V. és IV. oszt. vizsgálat 2 külön helyen, egész napon át jun. 22. III. és II. oszt. vizsgálat 2 külön helyen, egész napon át jun. 23. I. oszt. mindkét szakasznak vizsgálat 24. Szóbeli érettségi vizsgálat jun. 26., 27., 28. és 29. napján.

— Az athletikai-club tagjai tegnap d. u. kirándultak a nagyerdőre s ott nagy élénkséggel és kedélyességgel versenypörökbát tartottak.

— A Széchenyi-utca végén a kanális leszakadt — s tegnap hozzáfogtak a megcsinálásához, de nem fejezhető be a munkálatot, éjszakára az utca közepén hagytták a tátogó irt, — még pedig a nélkül, — hogy az arra járó-keleket, e veszélyes helyre jelző lámpa által figyelmeztették volna. — A

gondatlanságnak aztán meg is lett a következménye. Ugyanis a 22 számú. bérköcsis, ma hajnalban a nevezett utcán hajtván — a fölnyitott csatornába mindkét lova beleesett, kocsiájruja pedig összetört. — Az egyik lovat, mely jelentéktelenebb sérüléseket szenvedett, valamikép sikerült az úregből kiszabadítani, mindjárt a szerencsétlenség megtörténte után; — nem így azonban másikat, melynek lába eltört s hanyatt fekvé hanykolódott a csatorna üregében egészen ma reggel 5 óra utánig, a mikor is a csatorna, a beszakadt helyiől mintegy két ölnyi távra újból felbontatván, az odáig vergődött s borzasztóan összetört állatot valami nagy ügyel-bajjal végre kihuzhatták a csatornából. Azt hisszük, hogy ez ügyben a rendőri szigorú intézkedés nem fog elmaradni.

— Emilitettük volt már lapunkban, hogy az „István” gőzmalom-társulat által a párisi világkiállításra küldött küldemények egy Tóth István asztalos mester által készített állvány kísérletében lettek felkúdvé. Ennek idejében elismeréssel emlékeztünk meg a diszes kiállítás állványról s ezuttal pótlólag csak annyit jegyzünk meg meg, hogy ugyancsak ezen alkalomból Emanuel egy szintén képzett iparos Goldstein Emanuél szoba- és czegefestő több, rendbeli ivergőzimitatokat készített aranyozott betűkkel, melyek azon érmekek sikerült utánzásával együtt, melyeket az „István-gőzmalom” eddigelő a kiállításokon nyert, — valóban becsületére szolgálnak városunk iparának — s feljogosítanak bennünket arra, hogy ezen képzett derék iparost is, a legjobb lélekkel ajánlhassuk a közönség figyelmébe.

— Arverés tartott ma d. e. a városháza kis tanácstermében, melyen a városnak nagy és kis álmom zugi birtokei s az ugynevezett „isten földje” adattak haszonbérbe. A két előbbi mult évi bérlete ezuttal jóval alább szállott, az utóbbi pedig jelentékenyen emelkedett.

— Athelyes. Az igazságügyminiszter Margittay Sándort — ki a h-hadházi felosztott járásbírósnágnál írnok volt — ugyanily minőségben, a zilahi kir. járásbíróshoz helyezte át.

— Villanyosság kocscik kezében. Amerikában apró villanygépeket készítenek a kocsisülés alá, melynek segítségével a lovak erejük végső megfeszítésére ösztönözhető. A kocsis egy nyomás által villanyos ütdést adhat a ló hátagerinczen végig vezetett sodrony útján, mi által a már teljesen kimerült lovat is még egy időre gyors íramra lehet kényszeríteni. — Valóságos alkalmizás.

— Velociped. Két fiatal párisi, Lanmalié és Graffenried, az utóbbi alig 17 éves nem rég a leg hosszabb velocipedet utat tette meg, melyre eddig egyáltalában emlékezzünk. A két fiatal ember márczius 16-án utazott el Párisból és április 21-én tért vissza, miután körülbelül 900 leut bejárt volt. Ez idő alatt megkötögtatták a nyugati, középi, déli és délkeleti Franciaország egy részét, Éjszak-Olaszország és Svájcot. A 40 nap közül, melyeket az uton töltöttek, 13-at nyugalomnak szenteltek, volt

tehát 27 napjuk a hosszú ut bejárására, a mi átlag 33 1/2 leut ad egy napra. — Lanmalié ugyanaz a velociped mívész, a ki 1875 ben Párisból Bécsbe 12 nap alatt érkezett, holott azt az utat Zubovics főhadnagy, Caradoc lován 15 nap alatt tette meg. Lanmalié egész Franciaországot és az európai országok nagy részét beutazta már velocipedjén. Ugy számítják, hogy tíz év alatt 27,000 leut járt be, mely távolsággal háromszor is utazhatott volna a földgyénelőt körül.

— Husarak megállapítva s bejelentve 1878. május 8-tól 15-ig következők: 44 kr. Rácz Györgynél czepléd-utca 2599. várad-u. 2121. sz. a. 46 kr. Magyar Gábornál czepléd-utca 55. csapó-utca 114. sz. a. hatvan és Péterfia-utczán, Gyarmathy Istvánnál mester-utczán 1442. Varga-utczán 2238. sz. a. Nagy Mihálynál csapó-utczán 694. sz. a. Rácz Jánosnál, egyházter 345 sz. a. Faragó Jánosnál teleki-utca 2135 sz. a. Gyarmathy Jánosnál mester-utca 1113. sz. a. Rózenberg Sámuelnél csapó-utca 337. sz. a. és végre Szilágyi Gábornál szt.anna-utczán minden többi mu-szárszékében pedig 48 kr. Debreczen, 1878. május 8-án. Debreczen, város kapitányi hivatala.

— Az országos függetlenségi pártot Patay István temetésén báró Orbán Balázs és Madarász Jenő ország. gy. képviselők, mint küldöttek — képviselők. A temetésen mintegy 8—10 ezer ember volt jelen.

Felolós szerkesztő Szabó Antal.

Haszonbérleti hirdetés.

Az Elepen 10 nyilas jómínőségű szántóföld a rajta levő épületekkel együtt, folyó 1878. évi octóber 1-ső napjától számítandó 3 vagy több évre, kedvező feltételek mellett — haszonbérbe adandó.

Értekezhetni íranta helyben nagy-csapó-utczán, 332. szám alatti háznál lakó megbizottal.

(168) 1—3

Kerestetik.

Egy kintinó hírből álló „életbiztosítási intézet” számára alkalmas egyén kerestetik, ki az efféle tizletekhez ért és megállapított készpénz fizetés (fixum) s provisió mellett — egy helyben, mint a vidéken új tizleteket szerezni és kötni képes.

Részletes értesítést nyerveheti Bechert Manonál.

(167) 1—3

H I R D E T E S E K.

„Első magyar jégkárbiztosító társaság, mint szövetkezet. Pozsonyban.”

Van szerencsénk a tisztelt biztosítandó közönségnek tudomására juttatni, hogy folyó évi ápril hó 1-jén működésünket megkezdettük és Löwenberg Jakab debreczeni kereskedő urnak intézetünk „vezér-ügynökségét” Debreczen, Hajdu-, Szaboles- és Szathmármegyékre vonatkozólag átadtuk.

Törekedni fogunk — lehető legolcsóbb díj és előfordulandó károknál lehető legcoulansabb kártérítések által az általános bizalmat megnyerni és magunkat minél szilárdabban fenntartani.

Pozsony, 1878. ápril hóban.

Az igazgatóság.

Kapcsolatban tenni körözvénynyel, kérem a t. közönség becses bizalmát, a melyet kiérdemelni és fenntartani igyekezni fogok.

Egyszermind kérem azon urakat, — a kik fentnevezett megyékben fő- vagy alügynökséget szándékoznak átvenni, — ezen ügyben hozzám fordulni.

Debreczen, 1878. ápril hóban.

Löwenberg Jakab.

(148) 3—3

Gyermekek és megnövelt részere egyaránt!

Dr. Plenk A. „Anticatarrhalicum”

A nyákdhártyák mindennemű hurutjai ellen.

Ezen tudományos alapon győgyerejű növények és gyökerekből készített thea hatása kintinó, a gé-efő nyákdhártyáinak mindennemű betegségeiben, ugyszintén a légzőcső, a bronchiák a tüdő, gyomor és belek bajaiában; kiváló szer a húgyhólyag, méh és hüvely hurut gyógyításánál és általában enyhén, táplálólag és vértisztítólag hat.

Csomagja használati utasítással együtt 80 kr.

Dr. Plenk A. köhögés elleni pora.

Kellemes ízűek és meglepő győgyerejűek. Doboza használati és étrendi utasítással együtt 40 kr

Dr. Plenk A. Emésztési pora.

Főülmulhatlan gyomor elsavanyodásnál, gyomorégésnél, böfögés, étványhiány, emésztési nehézségeknél, aranyeres bajoknál — tehát megbecsülhetlen jó házi-szer.

Doboza használati és étrendi utasítással együtt 70 kr.

(Mindezen győgyeszeret kamisítás ellen az 1861. márcz. 28-án kelt szabadalmazó levél által biztosítva vannak.)

Főraktár: Debreczenben dr. Rotschnek E. győgyesztára.

(108) 6—6

A hirtottak tiszteletteljesen tudatjuk a nagyérd. közönséggel, miszerint a Posszert János ur homokkerti helyiségén, — hol előbb Feischl Fülöp ur faraktára létezett

Máramaros és erdélyi

épület- és szerszámfa-kereskedést

rendeztünk be.

Midőn dusan ellátott raktárunkat úgy az építőmesterek, asztalosok, kerékgyártók, pintérek, mint a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlani szerencsések vagyunk, tiszteletteljesen kérjük

mielőbbi megrendeléseiket;

és mi igyekezni, sőt főkötelességünknek fogjuk tartani a bennünk helyezett bizalmat, — úgy az árak jó s ága, mint azok

árának mérsékelt számítása által

más alkalomra is kiérdemelni.

Magunkat becses pártfogásukba ajánlvá maradunk

teljes tisztelettel

Stern Herman és Reich Sámuel

fakereskedők.

(60)11—12

CSÉPLŐ GÉPEKET

38. sz. csaprendszereket, kézzel — vagy 1—4 ígás állat által hajthatók, tisztítási készülékek ellátva, a legjobb kiállításban, a könnyed járásért, és nagy munkaképességért jótállás mellett — a leg-

jutányosabb árakon — szállítunk.

Szolid ügynökök alkalmaztatnak. — Ismét eladóknaq nagy árleengedés. Megrendelések intézendők:

Ph. Mayfarth & Comp. Maschinenfabrik Frankfurt a Main.

Az árjelzés akként tartatik, hogy először a csoportonkénti munkák, másodsorban valamennyi munka együtt tüzetik ki nyilvános sghőbi árjelzésre, harmadszor a szóbeli árjelzések befejezte után a zárt ajánlatok fogának nyilvánosan felbontatni.

Fenntartatik a városnak azon joga, hogy az ajánlatok közül azon ajánlatot fogadjja el, melyet magára nézve legelőnyösebbnek tart. A tervek költségvetések és az árjelzési feltételek a városban levő mérnöki hivatalnál, a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Felhívataknak vállalkozni szándékozókat, hogy a fentebb kitért napon és órában, az előnyozott összeg után számítandó 5 szaztói bantáppénzzel ellátva, a kitért helyen vagy személynesen jelenjenek meg vagy pedig jogérvényes írásbeli zárt ajánlatokat, melyben a teendő árleengedés számokkal és betűkkel világosan kiirandó, az 5 szaztói bantáppénznek megjelölésével, mivel a kitért napján nem fogadtatik el, a fent kitért árjelzési napnak, azaz folyó 1878. évi május hó 22-ik napjának d. e. 10 órájáig a polgármesteri hivatalhoz küldjék be azon nyilatkozattal, hogy a tervek költségvetéseket és árjelzéseket előtérbe kérték ismeretvesek és azokat magukra nézve kötelezőknek elismerik. Megjegyeztetik, hogy azon vállalkozó, ki a fent kitért árleengedési napot követően a kitért napot 10 szaztóra kiegészítési köteles s az elköltött készpénzt bánaipénz fog a vállalat elkészítésétől szolgálni. — s hogy a bantáppénz kétségny helyett óvadékpénzes értéknyilatkozatban, melyek a napi árfolyam szerinti 3/5 rész értékben fogadtatnak el — nyújtható.

Kelt sz. kr. Debreczen város tanácsának 1878. május 4-én tartott üléséből.

Bészler Lajos, jegyző.

(165) 2—3

Arlejtesi hirdetmény.

Sz. kir. Debreczen városban a város tulajdonát képező „Bika” czimu vendéglőadó egy részének vállalkozás utján való kitértésére nézve, folyó 1878. évi május hó 22-ik napján d. e. 10 órákor a városban megteremtett ajánlatok elfogadása mellett — nyilvános árjelzés fog tartatni.

Előírányszott összeg:

- a) Könyves munka téglanyag nélkül, a) téglaít a város adja 32,478 ft 35 kr.
 - b) Kőfaragó munka 3512 ft 40 kr.
 - c) Acz munka 6116 ft 25 kr.
 - d) Asztalos munka 10,889 ft
 - e) Lakatos munka 2397 ft
 - f) Vasöntvények 14,121 ft
 - g) Mázoló munka 13,929 ft 52 kr.
 - h) Üveges munka 1198 ft
 - i) Bádógos munka 945 ft
 - j) Szobrász munka 3189 ft
 - k) Cserepező munka 3752 ft 50 kr.
- Együtt: 73,937 ft 07 kr.
- Öntvények szaporítása. 2217 ft 60 kr.
- C. I. pótköltészetés összege, az udvar burkolását leszámítva. 2634 ft 16 kr.
- Összesen: 84,788 ft 78 kr.
- Az ajánlat a fentebbi valamennyi munkára együtt, vagy a következő külön-külön csoportokra tehető, n. m.:
- 1-6 csoport.
 - a) Könyves munka téglanyag nélkül 32,487 ft 35 kr.
 - b) Kőfaragó munka 3512 ft 40 kr.
 - c) Vasöntvények 14,121 ft
 - d) Szobrász munka 3189 ft
 - e) Cserepező munka 3752 ft 50 kr.
 - Együtt: 57,062 ft 25 kr.
 - 7-8 csoport.
 - f) B. pótköltészetésben fel-számított vasöntvények 2217 ft 60 kr.
 - g) C. I. pótköltészetésben felszámított összes munka, az udvar burkolásának kivételével 2634 ft 16 kr.
 - 1-6 csoport összesen: 61,914 ft 01 kr.
 - 7-8 csoport.
 - Acs munkára 6116 ft 25 kr.
 - Asztalos munkára 10,889 ft
 - Lakatos munkára 2397 ft
 - Mázoló munkára 1329 ft 52 kr.
 - Üveges munkára 1198 ft
 - Bádógos munkára 945 ft